

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/107/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213218266
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213218266.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Anton Jaček, v právnej veci navrhovateľa: EURO PROVIDUS, a.s., so sídlom Bratislava, Dunajská 15/A, IČO: 35 962 682, zastúpeného spoločnosťou: a/ k/ z/ a/ advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Žilina, Tajovského 5, IČO: 47 239 000, proti odporkyni: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., T. X, o zaplatenie 1.419,30 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 12.11.2014 č.k. 8C/276/2013-94, v spojení s opravným uznesením zo dňa 8.1.2015 č.k. 8C/276/2013-123 - v zamietajúcej časti, výroku o trovách konania i určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením v napadnutých častiach, ktorými sú návrh vo zvyšku zamietol a rozhodol o trovách konania **p o t v r d z u j e** a v časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky **z r u š u j e**.

Odporokyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd v spojení s opravným uznesením odporokyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 345,70 Eur spolu s úrokom omeškania 9 % ročne zo sumy 83,10 Eur od 26.8.2010 do zaplatenia a zo sumy 262,60 Eur od 28.11.2010 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od dňa právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku sú návrh navrhovateľa zamietol a určil, že článok III. bod 3.4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 26.8.2009 o tom, že veriteľ je pri podpise tejto zmluvy oprávnený požadovať od dlžníka poskytnutie preddavku na úhradu zmluvných pokút, podľa tejto zmluvy až do výšky 30% z celkovej sumy poskytnutého úveru, je z dôvodu jeho neprijateľnosti neplatný. Napokon súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., § 1 ods. 1, § 2 písm. a), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1, 2, 3 ako i § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 2, 3, 4 písm. k), 5, § 544 ods. 1, 2, § 566 ods. 2, § 517 ods. 1, 2, § 879l Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1, § 10c vyhl. č. 87/1995 Z.z., § 153 ods. 4, § 142 ods. 2 O.s.p. Po tom, ako uzavrel, že zmluvy o úvere uzavreté medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporokynou ako dlžníkom dňa 26.8.2009 a dňa 28.11.2009 sú spotrebiteľskými zmluvami a preto sa na ne vzťahuje zák. č. 258/2001 Z.z. a ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, súd v zmysle § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch skúmal, či v zmluvách sú obsiahnuté všetky zákonom určené náležitosti a dospel k záveru, že tomu tak nie je. V zmluvách absentuje náležitosť podľa ust. § 4 ods. 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože neobsahujú adresu predajcu, na ktorej sa môže podať reklamácia alebo sťažnosť. Dojednanie v článku IX bod 3) zmlúv nie je splnením tejto podmienky. Tento bod hovorí len o tom, kto má oprávnenie vykonávať kontrolu (Slovenská obchodná inšpekcia). Nie je to však subjekt,

kde treba uplatniť reklamáciu alebo podať sťažnosť. Tento údaj nie je ani v pripojenom formulári o zmluvných podmienkach zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Ani prvá ani druhá zmluva neobsahujú ani konečnú splatnosť ako to vyžaduje zák. ust. § 4 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Navrhovateľ sice uviedol, že tento je obsiahnutý v zmluve v článku I. bod 1.5. zmluvy kde je uvedené, že konečná splatnosť je v lehote 52 týždňov odo dňa podpisu tejto zmluvy, ktorý sa pomenovaním zhoduje s dňom podpisu tejto zmluvy. S týmto tvrdením nie je možné sa stotožniť. Zákon hovorí o konečnej splatnosti, tu taký údaj absentuje. Spotrebiteľ má dostať jednoznačne určitý údaj a nie, aby si ho musel nejakým spôsobom počítať. Zmluva neobsahuje ani údaj o termíne splatnosti splátok. Absentuje teda náležitosť podľa ust. § 4 ods. 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V zmluve prvej i druhej je uvedené, že dlžník sa zaväzuje zaplatiť prvú splátku v 7 kalendárny deň odo dňa uzavretia tejto zmluvy. Splaťnosť každej ďalšej splátky je každý nasledujúci deň, ktorý sa pomenovaním zhoduje s dňom, kedy bol dlžník povinný splatiť prvú splátku. Takto určený termín splatnosti každej jednotlivkej splátky je nepresný, neurčitý a v konečnom dôsledku aj zavádzajúci, lebo bežný spotrebiteľ ako laik, ťažko bude z tohto vedieť, aký je vlastne konkrétne termín splatnosti tej ktorej splátky. Navyiac nikde zo zmluvy ani z prvej ani z druhej nevyplýva, že odporkyni pri podpise tej ktorej zmluvy bol odovzdaný splátkový kalendár. Nikde v zmluve sa neuvádza, že splátkový kalendár bol pri podpise zmluvy odovzdaný. Pripojené splátkové kalendáre boli vytlačené až dňa 23.8.2013, teda až skoro 4 roky po podpise zmluvy a nie pred podpisom alebo najneskôr pri podpise tej ktorej zmluvy odporkyňou. Navyiac nikde v prvej ani v druhej zmluve nie je uvedené, aká je výška splátok istiny úveru, aká je výška splátky úrokov z úveru, aká je výška splátok prípadných splátok, ktoré sú zahrnuté v mesačných splátkach. Navrhovateľ uviedol, že táto náležitosť je obsiahnutá v bode 1.4 zmluvy. S uvedeným nie je možné stotožniť sa. V bode 1.4 prvej i druhej zmluvy sa hovorí iba o splatnosti splátok, nie o tom, aká je výška splátok a koľko z tej ktorej splátky predstavuje splátku istiny úveru, koľko splátku úrokov z úveru, koľko splátku prípadných poplatkov. Nevyplýva to ani z pripojeného formulára. Ako v prvej tak aj v druhej absentuje zákonná náležitosť ust. § 4 ods. 2 písm. i) zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia tej ktorej zmluvy. Keďže v zmluve prvej i v zmluve druhej absentujú náležitosti ust. § 4 ods. 2 písm. d), g), i) zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia tej ktorej zmluvy treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov ako to vyplýva zo zák. ust. § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Z toho potom vyplýva, že odporkyňa je povinná vrátiť navrhovateľovi ako z prvej tak aj z druhej zmluvy len výšku úveru a nie aj úroky z neho a poplatky k nemu. Je nutné uviesť, že úver z prvej i druhej zmluvy by bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj v tom prípade, ak by chýbala čo i len jedna z týchto podmienok ako to vyplýva zo zák. ust. § 4 ods. 3 zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia tej ktorej zmluvy. Súd nemohol akceptovať ani úhradu zmluvnej pokuty, lebo jej dojednanie ako v prvej, tak aj v druhej zmluve je absolútne neplatné, z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej pokuty. Už bolo uvedené vyššie, že od čl. II oboch zmlúv nejde o individuálne dojednané podmienky, ale o tzv. formulárové, ktoré pripravil a vyhotovil navrhovateľ bez účasti odporkyne ako spotrebiteľky, ktorá nemala možnosť nejakým zásadným spôsobom uvedené meniť. V zásade zákonná úprava Občianskeho zákonníka, ktorá sa musí na obidve zmluvy vzťahovať, lebo ide o vzťah spotrebiteľský, pripúšťa možnosť dojednaní o zmluvnej pokute ako sankcie, za neplnenie si dohodnutých povinností, napr. aj za omeškanie so splátkami. Je však v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka) a tiež s obchodnými zvyklosťami, aby dodávateľ mal mať oprávnenie požadovať zaplatenie preddavku na zmluvné pokuty hneď pri vyplatení úveru spotrebiteľovi. V podstate takýmto spôsobom neposkytuje spotrebiteľovi úver vo výške, dohodnutej v tej ktorej zmluve, ale vo výške zníženej o sumu preddavku na zmluvnú pokutu, pričom ale úročí celú výšku úveru v sume ako je v zmluvne uvedená, teda aj sumu, ktorú spotrebiteľ nechá u navrhovateľa ako preddavok na zmluvnú pokutu. Navrhovateľ v podstate týmto vopred sankcionuje a znevýhodňuje neprimeraným spôsobom spotrebiteľa, lebo predpokladá už vopred, že tento si svoje povinnosti plniť nebude a chce mať zaplatený preddavok pre taký prípad, čím jednostranne zvyhodňuje seba a svoje postavenie ako dodávateľa a navyiac takúto podmienku vypracoval jednostranne a bez účasti spotrebiteľa, nie ako individuálne dojednanú podmienku. Z tohto dôvodu ide o podmienku neprijateľnú a v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka aj neplatnú. Preto vyplatený preddavok je nutné považovať za plnenie na dlhu za úver a nie za zmluvnú pokutu. Odporkyňa preto dlhuje z prvej zmluvy sumu 83,10 Eur. Túto sumu je odporkyňa povinná ako dlh na úvere z prvej zmluvy zaplatiť navrhovateľovi. Odporkyňa dlh riadne nesplácala a preto sa s plnením dostala do omeškania. Preto je povinná zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto dôvodnej sumy, teda zo sumy 83,10 Eur od 26.8.2010 až do zaplatenia. Odporkyňa z druhej zmluvy dlhuje sumu 262,60 Eur. Túto sumu je odporkyňa povinná ako dlh na úvere z druhej zmluvy zaplatiť navrhovateľovi. Odporkyňa dlh riadne nesplácala a preto sa s

plnením dostala do omeškania. Preto je povinná zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 9,% ročne z tejto dôvodnej sumy, teda zo sumy 262,60 Eur od 28.11.2010 až do zaplattenia. Celkovo tak bolo vyhovené návrhu navrhovateľa vo výške 345,70 Eur (dlh z prvej zmluvy 83,10 Eur + dlh z druhej zmluvy 262,60 Eur) spolu s úrokom z omeškania výške 9,00 % ročne zo sumy 83,10 Eur od 26.8.2010 až do zaplattenia a zo sumy 262,60 Eur od 28.11.2010 až do zaplattenia. Výrokom, vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietla, bol zamietnutý návrh navrhovateľa o zaplattenie sumy 1.073,60 Eur (žiadaných 1.419,30 Eur - dôvodných 345,70 Eur) spolu s úrokom z omeškania 9,00 % ročne zo sumy 603,90 Eur (zo žiadanej 687,00 Eur - z priznanej 83,10 Eur) od 26.08.2010 do zaplattenia a zo sumy 469,70 Eur (zo žiadanej 732,30 Eur - z priznanej 262,60 Eur) od 28.11.2010 do zaplattenia. V tejto sume je návrh navrhovateľa nedôvodný, lebo ide o úver bezúročný a bez poplatkov a preto nemá navrhovateľ právo požadovať viac ako skutočne poskytnutú výšku úveru po odrátaní doteraz vykonaných platieb zo strany odporkyne ako úhrady dlhu úveru. Nemá právo požadovať žiadne navýšenie o úroky z prvej ani z druhej zmluvy. Nemá právo požadovať žiadne poplatky za poskytnutie úveru ani z prvej ani z druhej zmluvy. V prvej i druhej zmluvy totiž absentujú tri náležitosti (ako už bolo konštatované vyššie), s ktorými sa spája zákonný dôsledok, že ide o úver bezúročný a bez poplatkov. Navyiac v časti dojednania o zmluvných pokutách, sú obidve zmluvy absolútne neplatné, pre neprijateľnosť podmienky v tejto časti ako už bolo uvedené vyššie. Takže odporkyňa navrhovateľovi viac než bolo navrhovateľovi priznané, nedlhuje. S plnením nedôvodne žiadanej sumy sa tak nemohla dostať ani od omeškania. Keďže súd určil dojednanie o zmluvnej pokute za neplatné, nepriznal aj z tohto dôvodu v časti plnenie požadované navrhovateľom z prvej i druhej zmluvy, musel aj bez návrhu niektorého z účastníkov v zmysle ust. § 153 ods. 4 O.s.p. z úradnej povinnosti výslovne uviesť túto zmluvnú podmienku vo výroku svojho rozhodnutia. Z týchto dôvodov je uvedená podmienka súčasťou výrokovej časti rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. s tým, že ako navrhovateľ tak aj odporkyňa mali v konaní čiastočný úspech aj neúspech, pričom navrhovateľ mal neúspech vo väčšom rozsahu (viac ako 75,64 %) ako úspech (24,36 %) a odporkyňa si trovy konania neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku, výlučne v zamietajúcej časti, v časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a výroku o trovách konania, podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie pri použití odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. Podľa odvolateľa údaj o adrese predajcu, na ktorej je možné podať reklamáciu predmetný typ zmluvy obsahovať nemôže, pričom poukázal na vyhlášku Ministerstva financií SR č. 620/2007 Z.z. účinnú od 1.1.2008 do 10.6.2010 v spojení s § 3 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z. ako i jeho § 9, keď v časti Vysvetlivky na vyplnenie formulára o zmluvných podmienkach sa uvádza: „Ak existuje zmluva medzi veriteľom a predávajúcim o výlučnom poskytovaní spotrebiteľského úveru a na základe tejto zmluvy spotrebiteľ získal spotrebiteľský úver, uvádzajú sa informácie o adrese predávajúceho, na ktorej spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť“. Predmetná náležitosť zmluvy sa preto vyžaduje napríklad pri predaji tovaru v obchode na splátky. Vzhľadom na logický a gramatický výklad uvedeného ustanovenia je v uvedenej náležitosti potrebné uviesť, iba ak existuje predávajúci, ktorý má s veriteľom uzatvorenú zmluvu o výlučnom poskytovaní úveru a predávajúci spotrebiteľovi predal tovar spolu s uzavretím spotrebiteľského úveru na financovanie tejto kúpy. Toto ustanovenie je preto pre daný typ zmluvy obsolentné. Pokiaľ ide o uvedenie konečnej splatnosti a splatnosti jednotlivých splátok - § 4 ods. 2 písm. g) a i) zák. č. 258/2001 Z.z. odvolateľ tvrdí, že určenie počítania lehoty konečnej splatnosti podľa týždňov je dostatočne presné pre všetky subjekty, ktoré sú týmito predpismi viazané, prípadne ich aplikujú. Tu odvolateľ poukázal na znenie § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Do uvedeného je potrebné zahrnúť predovšetkým veriteľa, ktorý pri zostavovaní spotrebiteľskej zmluvy postupoval v dobrej viere v súlade so zákonom a jeho vykonávacími predpismi, spotrebiteľa, ktorý je vzhľadom na svoju plnú právnu spôsobilosť a schopnosť zaväzovať sa schopný vypočítať si 7-dňovú, teda týždňovú lehotu splatnosti jednotlivých splátok, resp. pochopiť, že 52 týždňov je obdobie jedného roka a považovať takto definovanú informáciu za dostatočne zrozumiteľnú a napokon aj súd aplikujúci právo, ktorý počítanie lehôt podľa dní, týždňov, mesiacov a rokov používa v každodennej praxi. K samotnému zneniu § 4 ods. 2 písm. i), kde zákon pojednáva o výške, počte a termínoch a splátok istiny, úrokov a iných poplatkov odvolateľ upriamuje pozornosť priamo na znenie samotnej zmluvy. Informácie o výške, počte a splatnosti splátok obsahujú posudzované zmluvy v bode 1.3 a 1.4. Tvrdenie súdu, že pre naplnenie podmienky podľa § 4 ods. 2 písm. i) je potrebné uvedenie splatnosti a výšky splátok istiny, samostatne úroku a samostatne poplatkov je nesprávnym výkladom súdu a ukladanie povinnosti nad rámec zákona za účelom neprimeranej ochrany spotrebiteľa. Odvolateľ tu upriamil pozornosť aj na čl. 4 ods. 2 písm. c) Smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných

právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, z ktorého vyplýva „štandardné informácie zrozumiteľne, stručne a zreteľne pomocou i reprezentatívneho príkladu uvádzajú: c) údaje o výške, počte a frekvencii alebo dátumoch platieb, ktoré musí spotrebiteľ zrealizovať s cieľom splácania úveru, aj úrokových platieb a iných poplatkov; podľa možnosti sa uvedie aj celková čiastka týchto platieb;“. Má preto za to, že spotrebiteľ je potrebné informovať o celkovej výške mesačnej splátky, ich počte a frekvencii za účelom splatenia istiny úveru aj s príslušenstvom, pričom tieto požiadavky zmluva jednoznačne spĺňa. Súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 3.4 oboch zmlúv za neprijateľnú. Má za to, že predmetné ustanovenie je plne v súlade s dobrými mravmi, pričom o tomto ustanovení je dlžník riadne informovaný už pred uzatvorením zmluvného vzťahu. Naďalej trvá na výške zmluvnej pokuty a zabezpečenia záväzku určeným v zmluve a svojich vyjadreniach. Poukazuje aj na skutočnosť, že preddavok nebol na sankcie použitý hneď od začiatku, ale až po vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle zmluvných ustanovení. V prípade riadneho splácania úveru by bol preddavok, resp. jeho zvyšná časť v prípade vzniku nároku na zaplatenie zmluvy vo výške menšej ako výška poskytnutého preddavku na zmluvné pokuty dlžníkovi vrátený. Má preto za to, že súd nedostatočným zistením skutkového stavu ohľadom spôsobu hradenia a vrátenia preddavku na zmluvné pokuty nesprávne tento skutkový stav vyhodnotil ako konanie proti dobrým mravom a jednostranne zvyhodňuje veriteľa pričom však odporkyňa svoje povinnosti voči veriteľovi riadne nespĺnila a do dnešného dňa neplní. Týmto potom podáva odvolanie aj voči výroku o náhrade trov konania a trov právneho zastúpenia. Má za to, že jeho nárok je v celej výške dôvodný a z toho dôvodu zastáva názor, že mu náleží aj náhrada trov konania a trov právneho zastúpenia rovnako v celej výške tak, ako boli tieto trovy konania a trovy právneho zastúpenia uplatnené.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala. K doručenému odvolaniu navrhovateľa predložila písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že súhlasí s rozsudkom súdu prvého stupňa v plnom rozsahu, zároveň však zasiela dokument o mimosúdnej aktivite navrhovateľa s cieľom získania bezdôvodného obohatenia z duplicitného plnenia.

Odporkyňa ako prílohu svojho vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa zaslala odvolaciemu súdu oznámenia o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom konania, datované 31.1.2014 a 18.1.2014, ktoré jej boli doručené navrhovateľom, a z ktorých vyplýva oznámenie postupcu (navrhovateľa) dlžníkovi (odporkyňi), že s účinnosťou k 29.1.2014 a k 18.12.2013 (teda v priebehu konania) došlo k postúpeniu pohľadávok zo zmlúv o úvere č. 8110900297 (zo dňa 26.8.2009 - poznámka odvolacieho súdu) a č. 8110900399 (zo dňa 26.8.2009 - poznámka odvolacieho súdu) uzavretých medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom na postupníka spoločnosť ANACO s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 1, s tým že odo dňa doručenia tohto oznámenia, sa svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv môže zbaviť len plnením postupníkovi.

Odporkyňa na výzvu odvolacieho súdu písomne oznámila (podanie zo dňa 19.11.2015), že navrhovateľ jej nepredložil súhlas spoločnosť ANACO s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 1, že môže aj po oznámenom postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom konania, túto od nej ako dlžníka naďalej vymáhať vo svojom mene.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa, okrem napadnutej časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvého stupňa v ostatných častiach je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v týchto častiach (v častiach, ktorými súd návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal) v zmysle § 219 O.s.p.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným odvolacou argumentáciou navrhovateľa bolo posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol vo veci správne, ak návrh navrhovateľa v rozsahu pohľadávky v sume 1.073,60 Eur spolu s uplatneným úrokom z omeškania nad rámec jeho priznania vo vyhovujúcej časti napadnutého rozsudku, ako nedôvodný zamietol. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania nebol predmetom odvolacieho prieskumu skutkový stav zistený súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 O.s.p.) Keďže v danom prípade nie je daný žiadny z prípadov vymedzených v ust. § 213 ods. 3 až 7 O.s.p., odvolací súd podľa ust. § 213 ods. 1 O.s.p. nemal dôvod opätovne zisťovať skutkový stav opakovaním dokazovania.

Odvolací súd v prejednávanej právnej veci bol toho názoru, že vzhľadom na preukázané skutočnosti odporkyňa (postúpenie pohľadávky, ktorá je predmetom konania počas jeho priebehu), keď odvolací súd rešpektujúc zásadu vyplývajúcu z ust. § 154 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia, ktorá platí aj pre odvolacie konanie, sa na vec potom vzťahuje aj ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, konkrétne ust. § 524, § 526 ods. 1 a § 530 ods. Občianskeho zákonníka, ktoré súd prvého stupňa nepoužil. V súlade s § 213 ods. 2 O.s.p. dal potom odvolací súd priestor účastníkom na vyjadrenie sa k možnému použitiu týchto zákonných ustanovení, ktoré právo účastníci nevyužili.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (ods. 1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.(ods. 2)

Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 530 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na žiadosť postupníka môže postupca vymáhať postúpený nárok sám vo svojom mene na účet postupníka. Ak postúpenie pohľadávky sa oznámilo alebo preukázalo dlžníkovi (§ 526), môže postupca pohľadávku vymáhať iba v prípade, že ju nevymáha postupník a postupca preukáže dlžníkovi súhlas postupníka s týmto vymáhaním.

V konaní nebolo sporné, že účastníci konania uzavreli dňa 26.8.2009 a dňa 28.11.2009 zmluvy o úvere, z ktorých vznikla pohľadávka, ktorá je predmetom konania. V priebehu odvolacieho konania však odporkyňa zdokladovala súdu, že jej boli navrhovateľom doručené oznámenia (datované 31.1.2014 a 18.1.2014) o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom konania na postupníka spoločnosť ANACO s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 1, s tým že odo dňa doručenia tohto oznámenia, sa svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv môže zbaviť len plnením postupníkovi.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal.

Ak veriteľ postúpil svoju pohľadávku po tom, čo už bolo začaté konanie o jeho návrhu proti dlžníkovi o uloženie povinnosti splniť dlh stráca postupiteľ (navrhovateľ) aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Ust. § 130 Občianskeho zákonníka však dáva postupiteľovi možnosť vymáhať pohľadávku svojím menom v prospech postupníka, ak ho o to postupník požiada. Predpokladom tohto postupu je, že pohľadávku už nevymáha sám postupník a že dlžníkovi je súhlas postupníka predložený. Pokiaľ sa dlžník o zmene svojho veriteľa nedozvedel, nie je oprávnenie postupiteľa k vymáhaniu pohľadávky nijak obmedzené. Avšak po tom, čo sa postúpenie pohľadávky stalo účinným voči dlžníkovi, môže postupiteľ vymáhať pohľadávku iba za podmienky, že ju nevymáha už postupník. Zároveň musí dlžníkovi preukázať, že postupník s vymáhaním súhlasí. Účelom tohto opatrenia je predísť možnosti dvojitého vymáhania pohľadávky

V danom prípade navrhovateľ ako postupca oznámil postúpenie pohľadávky, ku ktorému došlo v priebehu konania odporkyni ako dlžníčke, preto bez preukázania toho, že postupník (nový veriteľ) súhlasil s vymáhaním pohľadávky pôvodným veriteľom, navrhovateľ stratil v konaní vecnú legitimitáciu, k čomu odvolací súd musel prihliadnuť (tieto skutočnosti súdu prvého stupňa známe neboli), čím potom zhodne s prvostupňovým súdom, i keď z dôvodu iného právneho posúdenia veci, dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu v jedinej odvolaním napadnutej zamietajúcej časti.

Správnym ale už nemohol byť postup súdu prvého stupňa, keď s poukazom na ust. § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. následne v tretej výrokovej vete určil, že zmluvná podmienka, na základe ktorej bol navrhovateľ oprávnený požadovať od dlžníka poskytnutie preddavku na úhradu zmluvných pokút, podľa tejto zmluvy až do výšky 30% z celkovej sumy poskytnutého úveru, je neplatná pre neprijateľnosť, keď vzhľadom na nedôvodnosť návrhu na začatie konania pre stratu aktívnej vecnej legitimitácie navrhovateľa v konaní, nebolo dôvodným ani vyslovovať ex offo vo výroku neplatnosť zmluvných podmienok pre ich neprijateľnosť.

Odvolací súd potom rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vyslovenia zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, s analogickým použitím ust. § 220 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušil.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odôvodňujúcu zamietnutie návrhu navrhovateľa, potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, v napadnutej zamietajúcej časti i v časti o náhrade trov konania, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnej odporkyni vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale odporkyňa si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.